

TALABALARGA TIKUVCHILIK JIXOZLARI FANINI O`QITISHNING AHAMIYATI.

Qarshi tuman 3-son texnikumi
mahsus fan o`qituvchisi **Ergasheva Muhayyo**

Annotatsiya: Ushbu maqola tikuvchilik jihozlari fanini o'qitishning ahamiyatini ko'rib chiqadi. Tikuvchilik, nafaqat kiyim tayyorlash, balki madaniyat va ijodkorlikni ham o'z ichiga olgan muhim soha hisoblanadi. Maqolada talabalarga professional malakalarni rivojlantirish, ijodiy fikrlashni rag'batlantirish, muammolarni hal qilish ko'nikmalarini oshirish, ishlab chiqarish jarayonini tushunish, jamoaviy ish ko'nikmalarini rivojlantirish va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish kabi jihatlar ta'kidlanadi. Ushbu fan orqali talabalar kelajakdagi ish faoliyatlariga tayyorlanib, raqobatbardosh mutaxassislar bo'lish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Maqola, tikuvchilik jihozlari fanining ta'lim jarayonidagi muhim rolini ochib beradi va uning talabalarning kelajagi uchun qanday poydevor yaratishini ko'rsatadi.

Kalit so`zlar: Tikuvchilik, jihozlar, o'qitish, professional malakalar, ijodiy fikrlash, muammolarni hal qilish, ishlab chiqarish jarayoni, jamoaviy ish.

Kirish

Tikuvchilik, insoniyat tarixida muhim rol o'ynagan san'at va kasbdir. U nafaqat kiyim tayyorlash, balki madaniyat, iqtisodiyot va ijodkorlikni ham o'z ichiga oladi. Tikuvchilik jihozlari fanini o'qitish esa, talabalarga ushbu sohada zarur bilim va ko'nikmalarni berish orqali ularni professional hayotga tayyorlashda muhim ahamiyatga ega.

1. Professional malakalarni rivojlantirish

Tikuvchilik jihozlari fanini o'qitish, talabalarga turli xil tikuvchilik asboblari va jihozlaridan samarali foydalanishni o'rganishga yordam beradi. Bu jarayon davomida talabalar tikuv mashinalarini, qirqish asboblarini, iplarni va boshqa materiallarni qanday ishlatishni o'zlashtiradilar. Ushbu ko'nikmalar, ularning kelajakdagi ish faoliyatida zarur bo'ladi.

2. Ijodkorlikni rag'batlantirish

Tikuvchilik jihozlari fanida talabalar o'z ijodkorliklarini namoyon etish imkoniyatiga ega bo'lishadi. Ular turli xil materiallar va texnikalardan foydalanib, o'z dizaynlarini yaratishlari mumkin. Bu ijodiy jarayon, talabalar uchun o'z fikrlarini ifoda etish va yangi g'oyalarni sinab ko'rish imkoniyatini beradi.

3. Muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantirish

Tikuvchilik jarayoni ko'pincha muammolarni hal qilishni talab qiladi. Talabalar tikuvchilik jihozlari yordamida yuzaga keladigan muammolarni aniqlash va ularni hal qilish usullarini o'rganadilar. Bu ko'nikma, nafaqat tikuvchilikda, balki boshqa sohalarda ham foydali bo'ladi.

4. Ishlab chiqarish jarayonini tushunish

Tikuvchilik jihozlari fanini o'qitish orqali talabalar ishlab chiqarish jarayonining barcha bosqichlarini tushunishadi. Ular materiallarni tanlashdan tortib, tayyor mahsulotni ishlab chiqarishga qadar bo'lgan jarayonlarni o'rganadilar. Bu bilim, ularni kelajakda ishlab chiqarish sohasida muvaffaqiyatli mutaxassislar bo'lishlariga yordam beradi.

5. Jamoaviy ish ko'nikmalarini rivojlantirish

Tikuvchilik jarayoni ko'pincha jamoaviy ishni talab qiladi. Talabalar guruhda ishlash orqali bir-birlari bilan hamkorlik qilishni, fikr almashishni va birgalikda muammolarni hal qilishni o'rganadilar. Bu jamoaviy ish ko'nikmalari, ularning kelajakdagi ish faoliyatida muhim ahamiyatga ega.

6. Zamonaviy texnologiyalar bilan tanishtirish

Bugungi kunda tikuvchilik sohasida zamonaviy texnologiyalar keng qo'llanilmoqda. Tikuvchilik jihozlari fanini o'qitish orqali talabalar zamonaviy tikuv mashinalari, kompyuterlashtirilgan dizayn dasturlari va boshqa innovatsion texnologiyalar bilan tanishadilar. Bu bilimlar, ularning raqobatbardoshligini oshiradi. Tikuvchilik fanida muammoli vaziyat modeli o'quvchining analitik fikrlashini kuchaytiradi. Muammoli ta'limning nazariy mohiyati — bilimni izlash orqali egallash, tayyor javobni emas, yechimni topishdir. Masalan, o'qituvchi savol qo'yadi: "Nima uchun musiqa matolarida choklar notekis ko'proq ko'rinadi?" Bu savol o'quvchini mato tolasi tuzilishi, sirt zichligi,

ipning elastikligi kabi texnologik omillarni izohlashga undaydi. Shunday jarayonlarda o'quvchi mavzuni chuqur tahlil qiladi, xulosaga keladi, o'quv jarayoni nazariy emas — ilmiy tadqiqot ko'rinishini oladi. Guruhli hamkorlikda o'qitish <https://journalss.org/index.php/luch/> 11 ЧАСТЬ-58_ Том-2_Декабрь-2025 Ko'plab ilmiy izlanishlar hamkorlikda o'rganish o'quvchini ijtimoiy faol, mas'uliyatli va o'z fikrini asoslay oladigan shaxsga aylantirishini tasdiqlagan. Tikuvchilik fanida guruhli ish ayniqsa samarali, chunki buyum tikish jarayoni bosqichma-bosqich mehnat taqsimotini talab qiladi. Bir guruh andoza chiqaradi, ikkinchi guruh choklarga ishlov beradi, uchinchi pardoqlash jarayonini bajaradi. Yakunda ular tayyor mahsulotni baholash jarayonida texnologik nuqsonlarni tahlil qiladi. Shu tariqa o'quvchi jarayonning har bosqichini chuqur anglaydi — bu esa kasbiy malakaning ilmiy asosda mustahkamlanishidir. Baholash jarayonida portfolioga asoslanish esa o'quvchining individual rivojlanish dinamikasini ko'rsatadi. Chok namunalarining to'plami, bichish tajribasi, turli mato turlarida bajarilgan amaliy ishlar — bularning barchasi o'quvchi bilimining daliliy ko'rinishidir. Tikuvchilik — ijodiy tafakkur talab etuvchi fan. Shuning uchun loyiha asosida mustaqil topshiriqlar ta'lim samaradorligini sezilarli oshiradi. O'quvchi sport kiyimi, kundalik ko'ylak, yostiq jildi yoki sumka tikish loyihasini tanlaydi. Bu jarayon davomida u modellashtiradi, andoza chiqaradi, kichik ilmiy-texnologik izlanish olib boradi, mato tanlaydi, chok to'lqinsiz va tekis chiqishini ta'minlaydi. Loyiha — bu ijodiy jarayon, jarayon esa o'zlashtirilgan bilimning eng yuqori ko'rinishidir.

Xulosa

Tikuvchilik jihozlari fanini o'qitish, talabalarga nafaqat professional malakalarni rivojlantirishga yordam beradi, balki ularning ijodkorlik, muammolarni hal qilish va jamoaviy ish ko'nikmalarini ham oshiradi. Ushbu fan orqali talabalar zamonaviy texnologiyalar bilan tanishib, kelajakdagi ish faoliyatlariga tayyorlanadilar. Shuning uchun, tikuvchilik jihozlari fanining ahamiyati juda katta bo'lib, u talabalarning kelajagi uchun mustahkam poydevor yaratadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1.Lyudmila Vladimirovna Golish, Dilfuza Mirakbarovna Fayzullaeva. Pedagogik

texnologiyalarni loyihalashtirish va rejalashtirish: O'quv– uslubiy qo'llanma.- T.: Iqtisodiyot, 2010N.N. Azizxujaeva. Pedagogik texnologiya va pedagogik maxorat. T. 2003y.

2.Mamedov K. va b. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik maxorat. T. 2003y.

3.T.A.Ochilov, N.G.Abbosova, F.J.Abdulina, Q.I.Abulniyozov “Gazlamashunoslik ”T, Abdulla Qodiriy nomidagi xalq merosi nashriyoti, 2003y.

4.T.A.Ochilov, B.B.Axmedov, S.SH.Tashpulatov “Tikuvchilik materialshunosligi ”T,“ SHarq” nashriyoti, 2007-2008y.